

Komisja dla Zbadania
Zbrodni niemieckich
w Warszawie

325.
2 Str.

915
Odpis Powstanie
Legionowa

Z e z n a n i e

Ob. Zawadzkiej Heleny ur. 22. IV. 1892r. zam.

w Legionowie ul. Kościuszki Nr. 136. z

Na terenie Legionowa wybuchło powstanie w dniu 1 sierpnia 1944r. przy czym powstańcom udało się wysadzić w powietrze niemiecki pociąg osobowy. W odwet za to w dniu 3. VIII. 44r. wpadła do naszego domu żandarmeria każąc wszystkim bez wyjątku opuścić mieszkania. W tym samym dniu zabrano z przystanku Legionowo 27 mężczyzn i 42 kobiety wraz z dziećmi w różnym wieku. Załadowano nas do towarowego pociągu, ale ponieważ teren był ostrzeliwany przez powstańców i wywiązała się walka leżeliśmy pod pociągiem przez cztery godz. O godz. 11 wypędzono nas do cieleśników i powieziono do Modlina. Po przybyciu na stację w Modlinie ustawiono nas na peronie w czwórki i przeprowadzono do fortu bijąc, plując na nas i wymyślając.

Szliśmy długo jakimś fortem, ale w końcu zostaliśmy zawróceni przez żołnierza niemieckiego i popędzeni do szosy gdzie stał samochód, którym przewieziono nas do trzeciego fortu w Pomiechówku. Po przybyciu na miejsce kazano nam wyjść i upaść na twarze. Leżeliśmy w okropnym strachu przed śmiercią. Po tym kazano nam usiąść i zaczęto zbierać zeznanie o wszystkich. Pytano czy my wiemy kto działa w Legionowie. Mężczyzn badano oddzielnie w tunelu. Po powrocie kładli się na twarze. Przebiegu badania nie znam. Widziałam tylko, że zabrano im palta, czapki i dowody.

Po tym zwolniono kobiety i dzieci zatrzymując mężczyzn pod pretekstem użycia ich do pracy.

26 kwietnia dowiedziałam się o odkryciu zbiorowego grobu 26 kolejarzy z Legionowa. Grób znajdował się w Nowym Dworze przy fabryce krochmalni.

Po przybyciu na miejsce rozpoznałam zwłoki swego męża. Każdy z nich miał związane ręce drutem, oprócz tego byli związani ze sobą po dwóch. Nie mieli oczu, które im powydłubywano, poza tym niektórzy

mieli zwęglone policzki i piersi. Sądzę, że zakopywano żywcem nieszczęśliwych, ponieważ doły były głębokie i na zwłokach nasypano warstwy gruzu, a na wierzeh ziemię.

Zeznaję zgodnie z prawdą, przed podpisaniem przeczytałam.

Warszawa dn. 15.V.45rą

Protokółoważ : A. Juzwa

Podpis :

/-/Zawadzka
Główna Komisja
Badania Zbrodni Niemieckich
w Polsce
Oddział Warszawa-Miasto

Zgodność z orginałem stwierdzam *H. Kawincka*

B. K...
15-VIII-45